

Tájékoztató

A kreditrendszeréről

2024. március 6.

Mi a kreditrendszer lényege?

A kreditrendszernek az a lényege, hogy ha megfelelő számú kreditet gyűjt össze a fogvatartott, akkor kedvezőbb kategóriába kerül, ez pedig többletjogokkal jár. Ezzel szeretné motiválni a bv. szervezet a fogvatartottakat arra, hogy minden tőlük telhetőt megtegyenek az előremenetelükért és ezáltal a sikeres reintegrációjukért.

Az együttműködő, jó magaviseletű, a munkában jól teljesítő, a reintegrációs programokon résztvevő fogvatartottak kreditpontokat tudnak szerezni. A fegyelemsértésért pedig kreditpontot lehet veszíteni. Ez utóbbit kell elkerülni. Különösképpen a kiemelkedően súlyos fegyelemsértést (Bv. tv. 95. § (7) bekezdés): ide tartozik a tiltott tárggyal kapcsolatba kerülés is és az „előnyök szerzése érdekében elkövetett önkárosítás”. Ezekből mindenképpen ki kell maradni, mert ha ilyesmi miatt kap valaki fegyelmet, a parancsnok lenullázhhatja az addig megszerzett kreditpontjait, és akár két teljes kategóriával lejjebb sorolhatja a fogvatartottat. Kreditet tehát szerezni érdemes, annak elvesztését el kell kerülni.

Ki dönt a kreditpontok megadásáról és a levonásukról?

Ugyanaz a bizottság, aki a kezdeti kategóriabesorolásról dönt, az úgynevezett Befogadási és Fogvatartási Bizottság (BFB). Ők összesítik félévente azt, hogy egy fogvatartott hány kreditet szerzett a fél év alatt, és hányat veszített el. (Bv. tv. 99. § (7) bekezdés)

Miért jó kreditet szerezni?

Mert egy idő után előre lehet jutni egy kedvezőbb kategóriába, ahol például többet lehet telefonálni, több és hosszabb látogatáson lehet részt venni, összességében több lehetőség, kedvezmény elérhető.

Hogyan lehet kreditet szerezni?

Mindenkinek egyéni mennyiségű kreditet kell szereznie, és az is egyéni, hogy mennyi kreditet kell szereznie ahhoz, hogy egy kategóriát előre lépjen. A legelején azt nézik meg, hogy a végrehajtásra váró tartam során összesen hány kreditet tud megszerezni a „rendesen” megszerezhető kreditjei alapján.

Tehát vannak a „rendesen” megszerezhető kreditek (IM rendelet 38. § (3) bekezdés) és ezen felül a kiemelkedő teljesítményért megszerezhető (IM rendelet 38. § (5) bekezdés).

„Rendes” kreditből havonta egyet lehet szerezni. Ezt nem havonta állapítják meg, hanem a kategória-besorolás időpontjához képest féléves időszakokban, tehát a kreditpontokat félévente összesítik.

A legelején azt nézik meg, hogy a fogvatartott elméletileg hány kategóriát léphet előre a fogva tartása során (az I. kategóriába nem kerülhet fegyház), és az összes megszerezhető kreditpontszámot egyenlő részekre osztják.

Példa: Az előrejutás mindenkinél egyéni. Vegyük például Fogvatartott Ferencet. Ferenc összesen 6 év fegyházban kapott és a IV. kategóriába került a kezdeti kategória-besorolásánál. Ez azt jelenti, hogy elméletileg $6 \text{ (év)} \times 12 \text{ (kredit)} = 72$ „rendes” kreditet szerezhet meg összesen a szabadságvesztése végrehajtása során. Ezt a 72 kreditet egyenlően kell elosztani, így kapjuk meg azt, hogy Ferencnek hány kreditre van szüksége ahhoz, hogy egy kategóriát előre lépjen. Mivel fegyházban, nem kerülhet az I. kategóriába (Bv. tv. 97. § (5) bekezdés (a) pontja zárja ki a fegyház I.-be sorolását). Összesen kettőt tud előre lépni, ezért három részre kell osztani a kreditek mennyiségét, $72/3=24$. Ferencnek tehát 24 kreditet kell megszereznie ahhoz, hogy egy kategóriát előre lépjen.

Ferenc reintegrációs útja:

kat.	hány kredit kell az előrejutáshoz?	mennyi idő?
IV.	24 kredit	2 év, de ha sikerül minden rendes kreditet megszereznie és hozzá kiemelkedő teljesítmény alapján plusz krediteket is, akkor ennél hamarabb is előrébb kerülhet. Korábban előrébb kerülhet még a BFB méltányossága alapján is (Bv. tv. 99. § (10) bekezdés).
III.	24 kredit	Az új kategóriában újra nulla kreditről indul, ugyanaz érvényes, mint fent: alapvetően megint 2 év alatt kerülhet az előnyösebb kategóriába, kivéve, ha olyan sok kreditet szerez, hogy ez hamarabb is összejön.
II.	Ünneplünk, Ferenc bejutott a neki elérhető legjobb kategóriába!	Itt az a lényeg, hogy ebben a neki lehető legjobb kategóriában bent maradjon, és ne kerüljön vissza a rosszabbba.

Ezt a tájékoztatót a büntetés-végrehajtási törvény és annak a végrehajtási rendelete alapján készítettük. A továbbiakban a gyakorlati működésről szóló beérkező fogvatartotti és hozzátartozói visszajelzések alapján fogjuk kiegészíteni.

Felhasznált jogszabályok:

- A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a tájékoztatóban rövidítve: **Bv. tv.**) és a
- A szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbírság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló **16/2014. (XII. 19.) IM rendelet** (a tájékoztatóban rövidítve: IM rendelet).